

2023-05-30

§ 34 2023.198 BUN

Delaktighet och inflytande: Skola

Ärendebeskrivning

Barn- och ungdomsnämnden har ansvar för att säkerställa att elever får inflytande över utbildning. Elevers rätt till delaktighet formuleras uttryckligen i skollagen. Där finns bestämmelser om att barnets bästa ska vara utgångspunkten i utbildningen och att barnets inställning, så långt det är möjligt, ska klarläggas. Skollagen säger också att elever ska ha möjlighet att fritt uttrycka sina åsikter i alla frågor som rör eleverna och att åsikterna ska tillmätas betydelse i förhållande till elevens ålder och mognad.

I det här ärendet redogörs för Barn- och ungdomsförvaltningens arbetet med elevers delaktighet och inflytande i utbildningen.

Beredning

Barn- och ungdomsförvaltningen har i skrivelse den 25 maj 2023 lämnat följande yttrande:

Barn- och ungdomsförvaltningen arbetar aktivt för elevers delaktighet och inflytande i skolan. Både skollag och läroplan betonar skolans uppdrag att förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Skolans demokratiska uppdrag riktar sig till eleverna här och nu men tar också sikte på deras framtid som demokratiska medborgare. Dessutom finns det bättre förutsättningar att utveckla verksamheten när elevers perspektiv tillvaratas. Arbeta med elevers delaktighet och inflytande tillsammans med samverkan mellan hem och skola är viktiga aspekter av skolans kvalitets- och utvecklingsarbete.

Nuläge Barn- och ungdomsförvaltningen

Inom ramen för huvudmannens systematiska kvalitetsarbete konstateras att det finns utarbetade former för formella forum för delaktighet och inflytande såsom elevråd, fritidsråd och matråd samt klassråd men också mer undervisningsnära former såsom elevledda utvecklingssamtal. Inom ramen för respektive lärares undervisning används olika former för delaktighet och inflytande via utvärderingar av undervisningsmoment, att eleverna får välja redovisningsformer och genom deltagande i planering av undervisningen. Därtill arbetar skolorna med föräldramöten liksom vårdnadshavarenkäter.

Barn- och ungdomsförvaltningen följer nyckeltal inom områden rörande delaktighet och inflytande. I samtliga årskurser (2, 5 och 8) har Alingsås kommuns ett högre värde än genomsnittet i Göteborgsregionen vad gäller värdena för såväl området "inflytande" som "information om utbildningen". Utifrån enkätsvaren för årskurs 2 och 5 konstateras att det finns en spridning mellan enheter inom både området "inflytande" och "information om utbildningen". Skillnaderna mellan enheterna i årskurs 8 inom både frågeområdena är betydligt mindre, men kan också förklaras av att det endast är fyra enheter som ingår.

Med utgångspunkt från elevsvaren i årskurs 5 konstateras att elevernas genomsnittliga inflytande liksom värdet för "information om utbildningen" i Alingsås kommun är i stort sett oförändrat sedan föregående år. För årskurs 8 har värdet för såväl "inflytande" som

2023-05-30

"information om utbildningen" minskat i år i jämförelse med föregående år, för såväl Alingsås kommun som i övriga Göteborgsregionen. Skillnaden mellan den skolan med högst värde och den skolan med lägst värde har minskat sedan föregående år för båda områdena i årskurs 8 samt för "information om utbildningen" i årskurs 5. Däremot har differensen rörande värdet för inflytande i årskurs 5 ökat mellan den skolan med högst värde och den skolan med lägst värde.

Det finns en viss samvariation mellan enheter med hög måluppfyllelse där de också har högre resultat för elevinflytande. Detta speglar det som forskning på området har visat, att elever som har inflytande får ökad motivation och lär sig mer. Dessutom ökar möjligheterna att bli mer aktiva samhällsmedborgare och får på det sättet en demokratisk fostran. Vidare så innebär ett ökat elevinflytande att skolan får bättre kunskaper om elevernas behov och drivkrafter och har på så sätt lättare att utforma lärmiljöer som passar alla elever.

För att elevers deltagande ska bli effektivt och meningsfullt arbetar Barn- och ungdomsförvaltningen för att delaktighet och inflytande som förhållningssätt ska genomsyra elevens hela tid i skolan, alla dagar och hela dagen. Detta sker genom att systematiskt planera i olika typer av delaktighet löpande i syfte att det blir en integrerad del av skolans arbetssätt. Barn- och ungdomsförvaltningen kan konstatera att det till stora delar sker ett gott arbete ifrån om barns- och elevers inflytande, liksom samverkan med hemmen. Det finns dock skillnader mellan enheter och i huvudmannens uppföljning av enheternas arbete är det otydligt på vilket sätt elevers delaktighet och inflytande används i analysen av måluppfyllelse. I arbetet för att stödja enheterna inom område delaktighet och inflytande mer specifikt avser huvudmannen att tydligare följa upp och kartlägga skolornas arbete för att kunna identifiera vilka behov och förutsättningar som skolorna har.

Beslut

Arbetsutskottets förslag till beslut: Redovisningen godkänns.